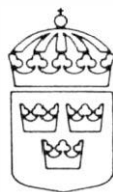

Motion till riksdagen

1987/88:Kr25

av Sten Svensson (m)

med anledning av prop. 1987/88:144 om musiken
i svenska kyrkan

Mot.
1987/88
Kr25 — 30

Propositionen om musiken i svenska kyrkan är i många avseenden positiv för det kyrkliga musiklivet liksom för musiklivet i allmänhet. I vissa avseenden bör emellertid riksdagen i sitt beslut precisera propositionens mera svepande formuleringar, så att alla berörda parter i pastoraten, i stiftet och inom utbildningen får en klarare bild av framtiden än vad som kan utläsas i propositionen.

I förslaget till tjänsteorganisation föreslås att det i varje pastorat skall finnas minst en organist anställd. Detta framgår bl. a. av 6 § i förslaget till lag om kyrkomusiken i svenska kyrkan. Kravet kan anses vara lovvärt men är helt orealistiskt. Ett stort antal pastorat kommer aldrig att kunna få en organisttjänst besatt med behörig innehavare, om organist i framtiden har samma betydelse som i dag.

Under allmän motivering, allmänna utgångspunkter framhålls att det kyrkliga reformarbetet under senare år har präglats av en strävan att ge svenska kyrkan en större inomkyrklig frihet att själv besluta om resursanvändning och resursfördelning. Om detta även skall gälla de frågor propositionen behandlar krävs, att t. ex. kyrkomötet och svenska kyrkans centralråd till sig knyter en kyrkomusikalisk expertis. I samma avsnitt sägs att ett visst statligt inflytande skall finnas kvar för att kvaliteten i den kyrkomusikaliska verksamheten skall garanteras i framtiden. Det torde emellertid stå klart att kvaliteten har mera att göra med vilket innehåll man lägger i krav på behörighet för tjänst, utbildning osv. än vilket organ som skall garantera denna kvalitet.

I avsnittet obligatoriska kyrkomusikaliska uppgifter säger föredragande statsrådet, att det står pastoraten fritt att utvidga den kyrkomusikaliska verksamheten till helt andra områden än gudstjänstmusik, orgelvärd, kyrkosång osv. Här bör dock vissa gränser sättas upp så att en kyrkomusiker inte tvingas utföra för honom/henne helt omöjliga arbetsuppgifter. En stiftsmusiker med kunskap och erfarenhet kan i detta sammanhang vara en stor tillgång.

Under rubriken kombinationstjänster tas upp olika slags tjänster, där en kyrkomusikers kunnande kan tas tillvara. Ett ofta förbisett faktum är att kyrkomusikerna på många håll utför ett arbete vid sidan av uppgiften som kyrkomusiker. Som den ende på orten med någon form av musikutbildning tas hans/hennes tjänster i anspråk i det lokala musiklivet även utanför

kyrkan. Det är angeläget att understryka uttalandet i propositionen att det ändå till sist måste ankomma på kyrkan att svara för innehållet i kyrkomusikertjänsten.

Utredningen om musiken i kyrkan föreslog inrättandet av en stiftsmusikertjänst. Propositionen föreslår att domkyrkoorganisten skall vara sakkunnig vid domkapitlets handläggning av kyrkomusikerärenden. Detta innebär ingen förändring i förhållande till det nuvarande läget. Tidigare i motionen pekades på uppgifter för en eventuell stiftsmusiker. Till detta kommer så viktiga arbetsuppgifter som att svara för fortbildning, vara till råd och hjälp i församlingsarbete m. m., varför riksdagen måste förorda utredningens intentioner om behovet av tjänsten som stiftsmusiker.

Under rubriken utbildningen av kyrkomusiker, med underrubriken utbildningen av kantorer, föreslås att kantorsutbildningen i form av organist- och kantorsexamen skall få ske på Sköndalsinstitutet och de folkhögskolor som nämndes i utredningen. På två punkter är propositionen mera oklar än utredningen. Det gäller först själva utbildningen med examen. Det måste klart framgå, att det kommer att bli *en* examen i framtiden, inte två som nu är fallet. Vidare kan denna utbildning med examen spridas till hur många ställen som helst, utan att kravet på god kvalitet blir lidande. För att upprätthålla kvalitetskravet har ju bl. a. Musikaliska akademien föreslagit ett slopande av sommarkurserna. Av samma skäl måste kyrkokantorsutbildningen med åtföljande examen begränsas till de institutioner som föreslås i utredningen, Sköndalsinstitutet och de fyra folkhögskolorna.

Propositionen för ett resonemang om folkhögskolans frihet och möjligheten att kombinera denna med en kantorsutbildning, där vissa bestämda krav måste ställas på utbildningen, som avslutas med prov och examen. För de aktuella folkhögskolorna utgör detta inget större problem. Ingen kan påtvinga en folkhögskola vissa ämnen eller kurser. Varje skola är suverän och beslutar själv i dessa frågor. Den erfarenhet man har av kantorsutbildningen är positiv. Det finns en parallell med fritidsledarutbildningen, som sedan flera år sker i folkhögskolans regi. Trots vissa gemensamma krav på kvalitet och inriktning sätter de olika skolorna sin prägel på utbildningen. Ett viktigt krav för kantorsutbildningen på Sköndalsinstitutet och folkhögskolorna är att det skall fordras allmän behörighet enligt högskoleförordningen för att antas. Det är viktigt både för att eleverna skall klara utbildningen och för den kommande verksamheten. Redan nu kan examen förbättras och samtidigt avdramatiseras genom att man fortlöpande tenterar i de olika ämnena efter genomgången kurs. Vid ett misslyckande ges man möjligheter att pröva igen.

För att kunna motsvara kravet på god kvalitet och en likvärdig utbildning bör en gemensam kursplan utarbetas för folkhögskolorna och Sköndalsinstitutet. Lämplig samordnare är svenska kyrkans utbildningsnämnd, som har ett liknande ansvar för fritidsledarutbildningen på de kyrkliga folkhögskolorna.

När det gäller de bidrag som ges till utbildningen av kyrkomusiker, nämns i propositionen summan 1 392 500 kr. som utgår ur kyrkofonden under nuvarande budgetår. Det framgår också att bidrag för sommarkurser och kantorsexamination från och med innevarande budgetår betalas ur

kyrkofonden. En större precisering vore här mycket önskvärd, inte minst för att utbildningssamordnare skall veta vilka summor man kan räkna med. Bidraget bör inte begränsas till att endast kunna utnyttjas för de kostnader som examinationen för med sig. Det står vidare helt klart, att de statsbidrag som en folkhögskola kan räkna med för att bedriva kantorsutbildningen inte alls räcker för att täcka de kostnader man har för undervisningen, som är mycket lärarintensiv. Inköp och underhåll av instrument, särskilt orglar och pianon, utgör en stor kostnad för de berörda skolorna, för vilket inget särskilt bidrag utgår.

Mot. 1987/88
Kr25

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om tjänsteorganisationen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om kombinationstjänster,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om stiftsmusikertjänster,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om utbildning av kantorer,
5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om bidraget till utbildning av kyrkomusiker.

Stockholm den 19 april 1988

Sten Svensson (m)